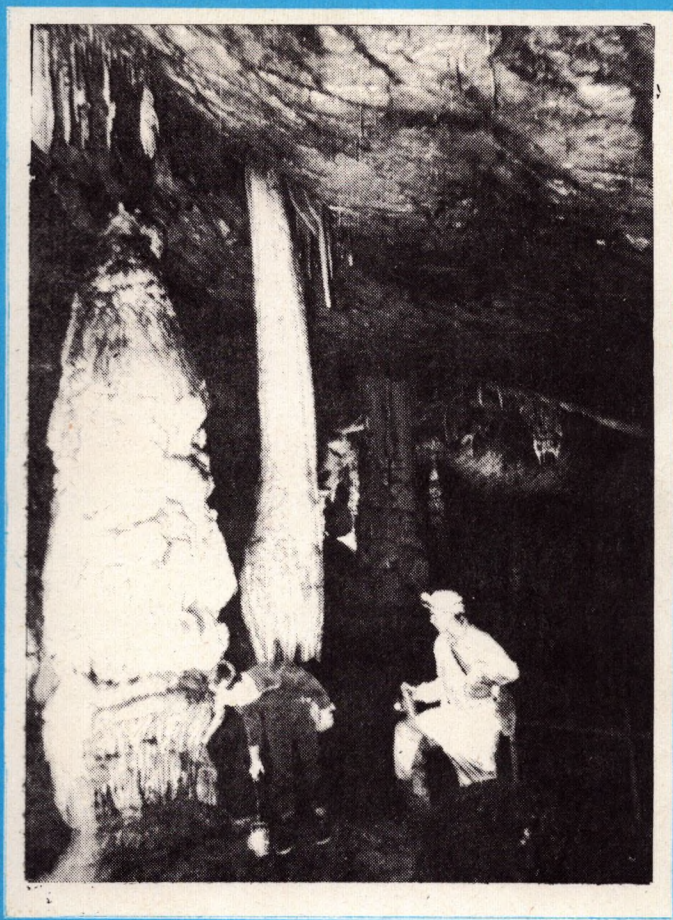

TÚRAKALAUZ

IDEGENFORGALMI BARLANGOK MAGYARORSZÁGON
FREMDULTRAFIKAJ GROTOJ EN HUNGARIO

KAPOSVÁR, 1983.

A MAHART Balatoni Hajózási Üzemigazgatóság a Balaton 22 kikötőjéből indítja menetrend szerinti járatait.

A menetrend szerinti járatok mellett sokrétű hajózási lehetőséget is nyújt:

- különhajó járatok indítását vállalja a megrendelő kívánsága szerinti időben és útvonalon,
- sétahajók indítását vállalja a megrendelő kívánsága szerinti időtartamra,
- június 19-től augusztus 22-ig esti zenés sétahajókat indít a hajóállomásokon kifüggesztett tájékoztatók szerint,
- hajóink egész évben kellemes időtöltést biztosítanak a hajózni, szórakozni vágyó utazóközönség részére.

Főidényen kívül szeptembertől májusig újszerű szolgáltatást nyújtunk:

- társas kirándulások,
- csoporttalálkozók,
- mozgó konferenciák rendezését vállaljuk.

Bővebb felvilágosítást készséggel adnak a hajóállomási jegypénztárakban és

- Siófokon a MAHART 10-050-es,
- Balatonfüreden a MAHART 40-242-es,
- Fonyódon a MAHART 2-es

telefonszámain.

MAHART
Balatoni Hajózási Üzemigazgatóság
Siófok

Kedves Természetbarátok!

Mindig öröm újat felfedezni, a természet titkaiból valamit ellesni. Hazánk szép tájainak egyike-másika már jól ismert mind a szervezett természetbarátok, mind a munkahelyi természetjáró kollektívák előtt, sőt sokan ismerik a külhoni turisták is. Azt viszont csak igen kevesen tudják, hogy szelíd hegyeink mélye gyöngyszemeket rejteget a kíváncsi vándor előtt — a barlangok világát. Megyénk — Somogyország — földtani felépítése miatt alkalmatlan a barlangvilág megismertetésére, így még kevesebben ismerik az örök éjszaka csodavilágát. Ezzel a kis füzettel szeretné Természetbarát Szövetségünk segíteni mindazokat a szervezett és még nem szervezett természetjárókat, akik érdeklődnek a barlangok iránt.

Kiadványunk kétnyelvűségét az teszi időszerűvé, hogy 1983-ban megyénk a házigazdája az Ifjú eszperantisták találkozójának, a „JER”-nek (Junulara Esperanta Renkontiĝo), továbbá Magyarországon kerül megrendezésre a 68. Eszperantó Világkongresszus (68-a Universala Kongreso de ESPERANTO).

A nemzetközi nyelv és a turizmus már igen régen szoros kapcsolatban vannak, a munkásmozgalom elnyomatása éveiben a munkásturisták művelték az eszperantót a legszorgalmasabban. Ma az eszperantó a nemzetközi turizmus és béke nyelveként egyre jobban teret hódít a szervezett természetbarátok között is, megkönnyítve a nemzetközi kapcsolatokat.

Kívánjuk Önöknek, a szervezett természetbarátoknak, a munkahelyi kollektívák valamennyi természetkedvelőjének, hogy kiadványunk segítse elő a szabad idő még hasznosabb eltöltését, hazánk szépségeinek, természeti kincseinek teljesebb megismerését.

Akinek érdeklődése a szervezett természetjárás felé fordul, szívesen ad felvilágosítást a Somogy megyei Természetbarát Szövetség (7400 KAPOSVÁR, Május 1. u. 16.).

Eszperantó nyelvről és mozgalomról a Somogy megyei Eszperantó Bizottság készségesen tájékoztatja az érdeklődőket minden szerdán délután a Latinca Sándor Művelődési Központban (7400 Kaposvár, Kossuth Lajos u. 9—11.)

MAGYAR ESZPERANTÓ
SZÖVETSÉG
SOMOGY MEGYEI
BIZOTTSÁGA

SOMOGY MEGYEI
TERMÉSZETBARÁT
SZÖVETSÉG

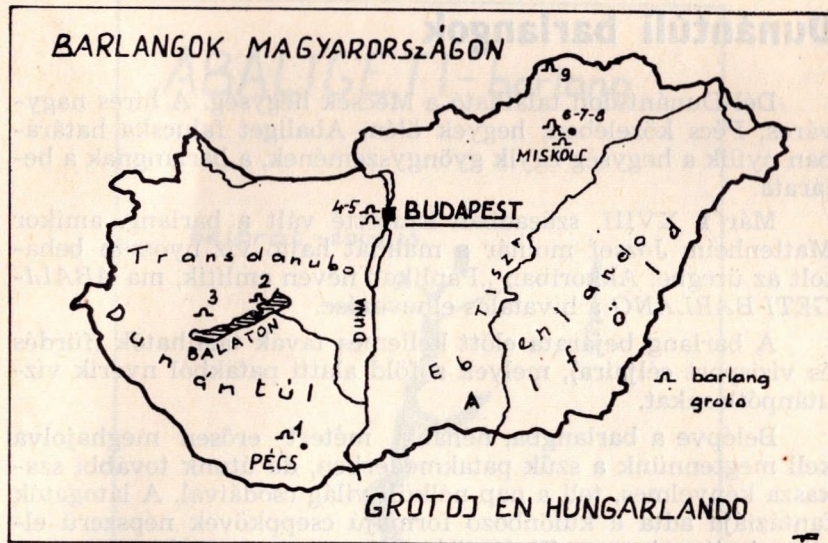
Előszó

Magyarország nemcsak a romantikus puszta és a kiváló konyhaművészet országa, hanem a több ezer barlangé is. A szervezett magyar barlangkutató mozgalom már több mint 70 éve küzd az újabb és újabb felfedezésekért, a legérdekesebb föld alatti sétautak kiépítéséért. A világon először a mi törvényeink helyezték védelem alá a karsztok és barlangok különleges képződményeit, ami a tudományos barlangkutató nagy eredménye volt. Hazánkban a barlangkutatót a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat fogja egybe a METESZ tagegyesületeként (1061 Budapest, Anker köz 1.).

Magyarországon ma már kilenc kiépített barlang várja a látogatókat, bemutató a legkülönfélébb föld alatti karsztos formakincseket. Ezek a barlangok különleges felszerelés nélkül látogathatók. El vannak látva betonutakkal, lépcsőkkel és vilnyvilágítással. A látogatóknak azonban célszerű melegebben öltözködniük, mivel a hőmérséklet 9—11 °C változik és a páratartalom is magasabb a megszokottnál.

Kívánom minden olvasómnak, hogy haszonnal forgassa ezt a kis kiadványt és jusson el az itt felsorolt, a maguk nemében csodálatos barlangokba.

A szerző

1. Abaligeti barlang
2. Lóczy-barlang
3. Tapolcai tavasbarlang
4. Pál-völgyi barlang
5. Kadic Ottokár-barlang
6. Miskolctapolcai barlangfürdő
7. Anna-barlang
8. István-barlang
9. Baradla-barlang

Dunántúli barlangok

Dél-Dunántúlon található a Mecsek hegység. A híres nagyváros, Pécs közelében, hegyek ölén, Abaliget falucska határában nyílik a hegység egyik gyöngyszemének, a barlangnak a bejárata.

Már a XVIII. században ismertté vált a barlang, amikor Mattenheim József molnár a malmát hajtó víz nyomán behatolt az üregbe. Akkoriban „Paplika” néven említik, ma **ABALIGETI BARLANG** a hivatalos elnevezése.

A barlang bejárata előtt kellemes tavak találhatók (fürdés és vízisport céljaira), melyek a föld alatti patakból nyerik vízutánpótlásukat.

Belépve a barlangba, néhány métert erősen meghajolva kell megtennünk a szűk patakmederben, de útunk további szakasza kényelmes, teli a nap nélküli világ csodáival. A látogatók fantáziája adta a különböző formájú cseppkövek népszerű elnevezéseit, mint az „Elefánt”, a „Korona”, a „Hófehérke és a hét törpe” stb.

A félkilométernyi barlangi sétánkon hallgathatjuk a „Styx” föld alatti vízfolyásának csobogását, csodálhatjuk a reflektorok fényében a cseppköveket, és az alvilági patak érdekes korróziós formáit, melyek képződése ma is tart a triász kori mészkőben.

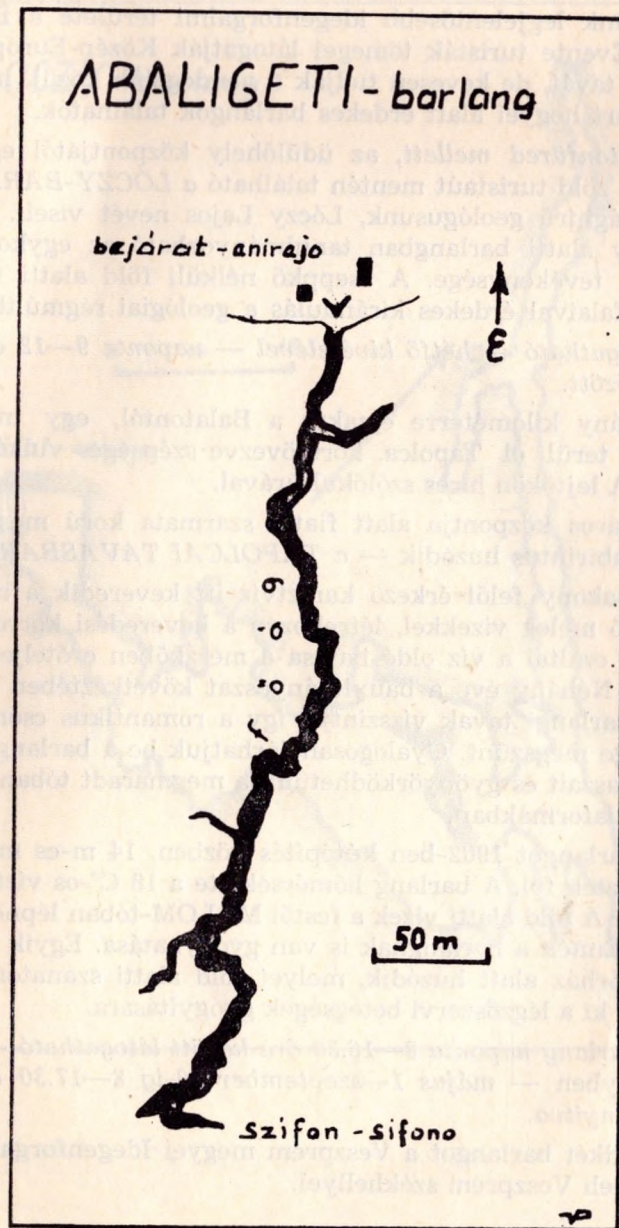
A szépségeken kívül a barlangnak gyógyhatása is van. Különböző légzőszervi megbetegedésekre jótékony hatású a barlangi levegő magas kalciumion, valamint a barlang páratartalma.

A barlangi patakban ma is élnek ősi eredetű vakrákok, a kutatók, a biológusok örömeire.

A bejáratától jobbra található a Motel és Camping étterem. Évente itt rendezik meg az „IREN”-t, az eszperantó turisták nemzetközi találkozóját.

A barlangbejáratig Pécsről közvetlen autóbusszjáratok közlekednek, valamint a Budapest—Pécs vasúti fővonalon is elérhető Abaliget vasútállomásig, a barlangbejáratig autóbusszcsatlakozás.

A barlangot a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal, Pécs kezeli. Naponta látogatható 10—16.30 óra között. A turistaidényben április 15—október 15. között 10—18 óráig van nyitva.

Hazánk legjelentősebb idegenforgalmi területe a Balaton vidéke. Évente turisták tömegei látogatják Közép-Európa legnagyobb tavát, de kevesen tudják a vendégeink közül, hogy az északi part hegyei alatt érdekes barlangok találhatók.

Balatonfüred mellett, az üdülőhely központjától egy óra járásra a zöld turistaút mentén található a LÓCZY-BARLANG, mely világhírű geológusunk, Lóczy Lajos nevét viseli. A Tamás-hegy alatti barlangban tanulmányozható az egykori termálvizek tevékenysége. A cseppkő nélküli föld alatti világ a csupasz falaival érdekes kirándulás a geológiai régmúltba.

Látogatható — hétfő kivételével — naponta 9—12 és 14—16 óra között.

Néhány kilométerre északra a Balatontól, egy medence közepén terül el Tapolca, körülövezve szépséges vulkáni kúppal. A lejtőkön híres szőlőkultúrával.

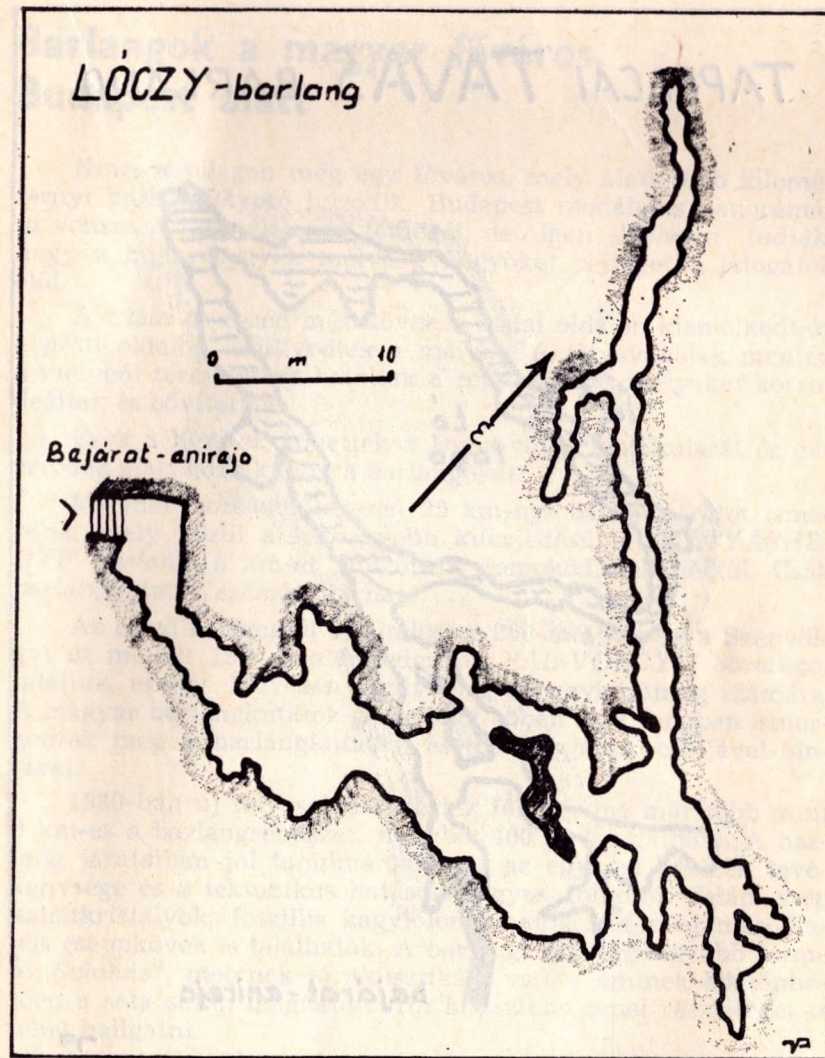
A város központja alatt fiatal szarmata korú mészkőben barlanglabirintus húzódik — a TAPOLCAI TAVASBARLANG.

A Bakony felől érkező karsztvíz itt keveredik a mélyből feláramló meleg vizekkel, létrehozva a keveredési korrózió jelenségét, ezáltal a víz oldó hatása a mészkőben erőteljesen fokozódik. Néhány éve a bauxitbányászat következtében lecsökkent a barlangi tavak vízszintje, így a romantikus csónakázás lehetősége megszűnt. Gyalogosan járhatjuk be a barlang kiépített szakaszait és gyönyörködhetünk a megmaradt tóban tükröződő sziklaformákban.

A barlangot 1902-ben kútépítés közben, 14 m-es mélységben fedték föl. A barlang hőmérséklete a 18 C°-os víztől igen kellemes. A föld alatti vizek a festői MALOM-tóban lépnek napvilágra. Ennek a barlangnak is van gyógyhatása. Egyik része a városi kórház alatt húzódik, melyet föld alatti szanatóriumként építettek ki a légzőszervi betegségek gyógyítására.

A barlang naponta 8—16.30 óra között látogatható — a turistaidényben — május 1—szeptember 30-ig 8—17.30 óra között tart nyitva.

Mindkét barlangot a Veszprém megyei Idegenforgalmi Hivatal kezeli Veszprém székhellyel.

TAPOLCAI TAVAS BARLANG

bajárat - anirejo

Barlangok a magyar főváros, Budapest alatt

Nincs a világon még egy főváros, mely alatt több kilométernyi barlangfolyosó húzódik. Budapest csodálatos panorámája vonzza a turisták nagy tömegét, de igen kevesen tudják, hogy a budai hegyek mélye gyöngyöket rejteget a látogatók előtt.

A triász és eocén mészkövek a budai oldalon kiemelkedtek, a pesti oldalon lesüllyedtek a mélybe. A törésvonalak mentén a mélyből termálvizek hatoltak a repedésekbe, melyeket korrodáltak és bővítettek.

Ezek a hévizek követték a Duna-völgy kialakulását és évezredek alatt hozták létre a barlangokat.

Ma már hozzávetőlegesen 25 km-nyi barlangjáratot ismerünk, mely közül a legnagyobb kiterjedésű a „MÁTYÁSHEGYI” barlang. 5 km-es labirintus, cseppkődszék nélkül. Csak barlangkutatók számára járható.

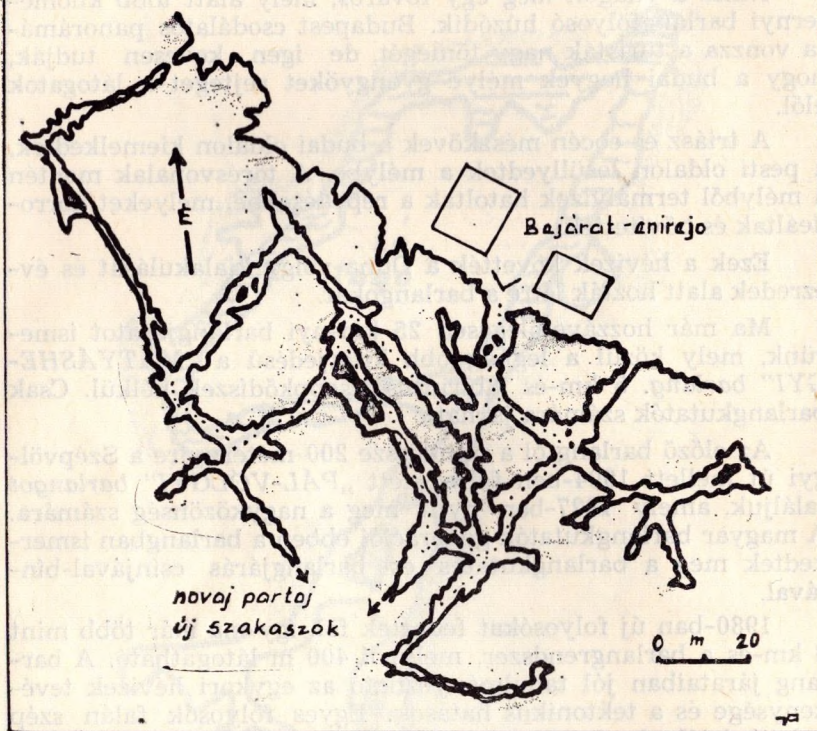
Az előző barlangtól a mindössze 200 méternyire a Szépvölgyi út mellett 1904-ben felfedezett „PÁL-VÖLGYI” barlangot találjuk, amely 1927-ben nyílt meg a nagyközönség számára. A magyar barlangkutatók generációi ebben a barlangban ismerkedtek meg a barlangkutató és barlangjárás csínjával-bínjával.

1980-ban új folyosókat fedeztek föl, így ma már több mint 3 km-es a barlangrendszer, melyből 400 m látogatható. A barlang járataiban jól tanulmányozható az egykori hévizek tevékenysége és a tektonikus hatások. Egyes folyosók falán szép kalcitkristályok, foszillis kagylólenyomatok, sőt még másodlagos cseppkövek is találhatóak. A barlangi séta legnagyobb terme a „Színház”, melynek jó akusztikája van, s aminek köszönhetően a séta során magnetofonról klasszikus zenei részleteket is lehet hallgatni.

A barlang péntek, szombat, vasárnap 9—16 óra között tart nyitva. Megközelíthető a Kolosy térről a 65. és 29. számú autóbusszokkal.

Budapest föld alatti gyöngyszeme a „KADIC OTTOKÁR” barlang a Szemlőhegy méhében, melynek bejárata a Barlang utcából nyílik. Dr. Kessler Hubert geológus fedezte fel barátjával a barlangot 1930-ban. Tőle tudom, hogy föld alatti „Ró-

PÁL-VÖLGYI barlang

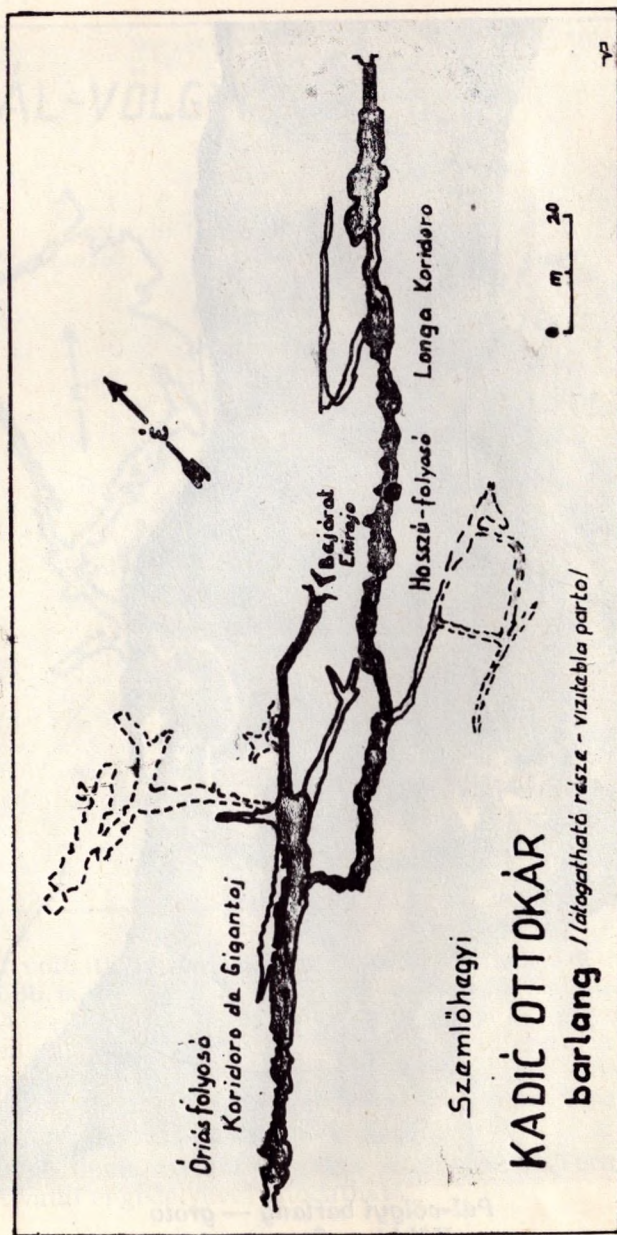

zsakert” volt itt kalcit és aragonit kristályokból. Fél évszázaddal később is csodálkozik a látogató ezen a föld alatti mesevilágon. A reflektorok fényében ragyognak a kristályok, fehér rózsákat, cirusz felhőket és borsóköveket formáznak. A 2 km-es barlangrendszerből körülbelül 400 m látogatható. Még ma is dolgoznak a barlang meglátogatásának megkönnyítésén. Liftet fognak beépíteni.

A barlang ma csak az Országos Környezet és Természetvédelmi Hivatal engedélyével látogatható.

Pál-völgyi barlang — groto
Kőhid — Šton ponto

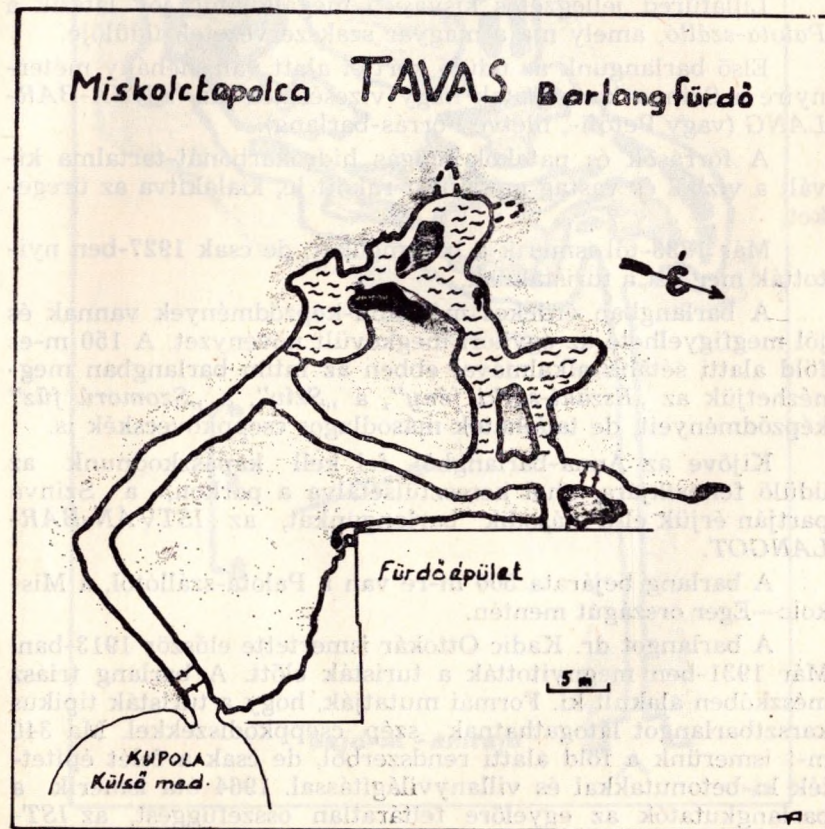

Barlangok a Bükk hegységben

Magyarország egyik legnagyobb karsztvidéke található hazánk második legnagyobb városa, Miskolc közelében. A város nagyiparral rendelkezik, mivel itt találkoznak a hegyek a magyar Alfölddel, és természetesen jó a közlekedése.

A hegyek lábánál nagy tektonikus törésvonal húzódik, ahol a mélységből hévizek törnek föl.

Negyedórányira Miskolc város központjától a 2. sz. autóbusszal, van hazánk egyetlen barlangfürdője. A gyógyviznek magas hidrokarbonát- és radontartalma van. A barlangban nincsenek cseppkövek, de a fürdőzés közben jól megfigyelhetők az

oldási formák a mészkőben. A barlangban 100 négyzetméteres medence van, melynek mélysége 1 m.

A barlangfürdő környékén szép parkok, motel és turista-utak találhatók.

Miskolc város környéke gazdag karsztos képződményekben. A várostól nyugatra, a Bükk hegyei között egy gyöngyszem *Lillafüred*. Megközelíthető az 5. sz. városi autóbusszal és a romantikus kisvasúttal, a vasútállomástól a Győri kapu-ig a 2. sz. villamossal érhető el a kisvasút végállomása. Jó szívvel ajánlom a kisvasutat Lillafüred megállóig, de a föld alatti sétáink után érdemes a végállomásig, Garadnáig elutazni.

A Garadna-völgy szépséges és érdekes látnivalói például az Ős-kohó és a pisztrángos tavak.

Lillafüred jellegzetes kisvasúti megállójától jól látszik a *Palota-szálló*, amely ma a magyar szakszervezetek üdülője.

Első barlangunk az üdülő kertjei alatt van, néhány méternyire a Szinva karsztpatak nagy vízesésétől, az **ANNA-BARLANG** (vagy Petőfi-, illetve Forrás-barlang).

A források és patakok magas hidrokarbonát-tartalma kivált a vízből és vastag mésztufát rakott le, kialakítva az üregeket.

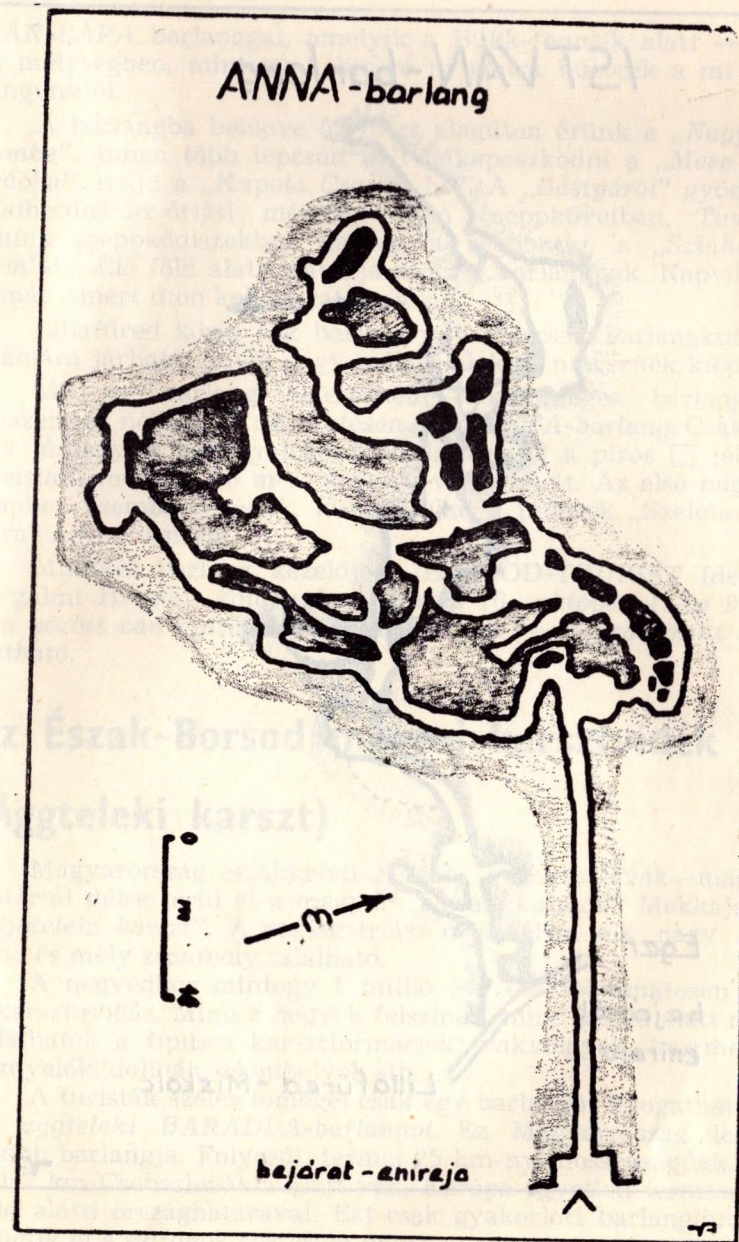
Már 1833-tól ismerik a barlangokat, de csak 1927-ben nyitották meg azt a turistáknak.

A barlangban érdekes mésztufa-képződmények vannak és jól megfigyelhető az egykori megkövült növényzet. A 150 m-es föld alatti sétánk alkalmával ebben az intim barlangban megnézhetjük az „Északi-sarki fény”, a „Szív”, a „Szomorú fűz” képződményeit, de találhatóak másodlagos cseppkövecskék is.

Kijöve az Anna-barlangból, fel kell kapaszkodnunk az üdülő fennsíkjára, ahol keresztülsétálva a parkon, a Szinva partján érjük el a második barlangunkat, az **ISTVÁN-BARLANGOT**.

A barlang bejárata 500 m-re van a Palota-szállótól, a Miskolc—Eger országút mentén.

A barlangot dr. Kadic Ottokár ismertette először 1913-ban. Már 1931-ben megnyitották a turisták előtt. A barlang triász mészkőben alakult ki. Formái mutatják, hogy a turisták tipikus karsztbarlangot látogathatnak, szép cseppkódíszekkel. Ma 340 m-t ismerünk a föld alatti rendszerből, de csak a felét építették ki betonutakkal és villanyvilágítással. 1964 óta ismerik a barlangkutatók az egyelőre feltáratlan összefüggést, az **IST-**

ISTVÁN-barlang

VÁN-LÁPA barlanggal, amelyik a Bükk-fennsík alatt — 245 m mélységben, mintegy 2 km-re nyugatra húzódik a mi barlangunktól.

A barlangba belépve 52 m-es alagúton érünk a „Nagy terembe”. Innen több lépcsőn kell felkapaszkodni a „Mese Országba”, majd a „Kupola Csarnokba”. A „Bástyáról” gyönyörködhetünk az óriási méretű terem cseppköveiben. További utunk cseppkődíszekben gazdag a végpontig, a „Színházterem”-ig. Élő föld alatti patakja nincs a barlangnak. Napvilágra a már ismert úton kell visszatérnünk.

Lillafüred körül sok barlang van, de csak barlangkutatók számára járható, mivel nagy mélységűek és nincsenek kiépítve.

Még egy barlang felkereshető — különleges barlangász-felszerelés nélkül — nevezetesen a **SZELETA-barlang**. Csak félóra járásnyira van gyalogosan Lillafüredtől a piros □ jelzésű turistaút mentén, 95 m-re a Sziva-völgy felett. Az első nagyteremben ősemberek éltek, kultúrájukat a tudósok „Szeleta-kultúra” néven ismerik.

Mindkét barlang kezelője a BORSOD-TOURIST Idegenforgalmi Hivatal. *Főidényben, április 16—október 15-ig 9—17 óra között van nyitva, egyéb időszakban 9—16 óra között látogatható.*

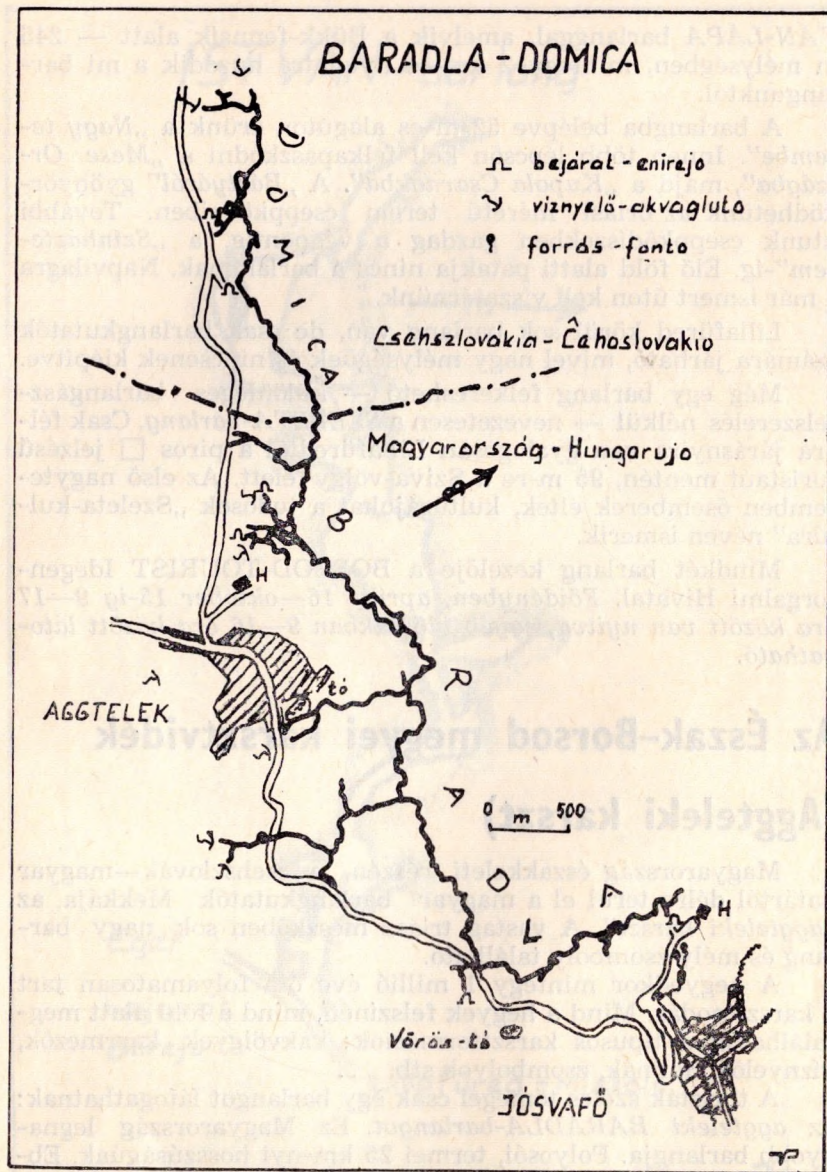
Az Észak-Borsod megyei karsztvidék

(Aggteleki karszt)

Magyarország északkeleti részén, a csehszlovák—magyar határtól délre terül el a magyar barlangkutatók Mekkája, az „aggteleki karszt”. A vastag triász mészkőben sok nagy barlang és mély zomboly található.

A negyedkor mintegy 1 millió éve óta folyamatosan tart a karsztosodás. Mind a hegyek felszínén, mind a föld alatt megtalálhatók a típusos karsztformációk: vakvölgyek, karrmezők, víznyelők, dolinák, zombolyok stb. ...

A turisták széles tömegei csak egy barlangot látogathatnak: az **aggteleki BARADLA-barlangot**. Ez Magyarország legnagyobb barlangja. Folyosói, termei 25 km-nyi hosszúságúak. Ebből 7 km Csehszlovákia alatt van, Európa egyetlen természetes föld alatti országhatárával. Ezt csak gyakorlott barlangkutatók érhetik el a szifonok sokasága miatt.

A barlang Aggtelek és Jósmafő községek között húzódik. Aggteleken, a barlangbejárat közelében van a CSEPPKŐ-szálló és a camping.

FIGYELEM! Az országhatár közel van, így a személyi igazolványokat ajánlatos maguknál tartani.

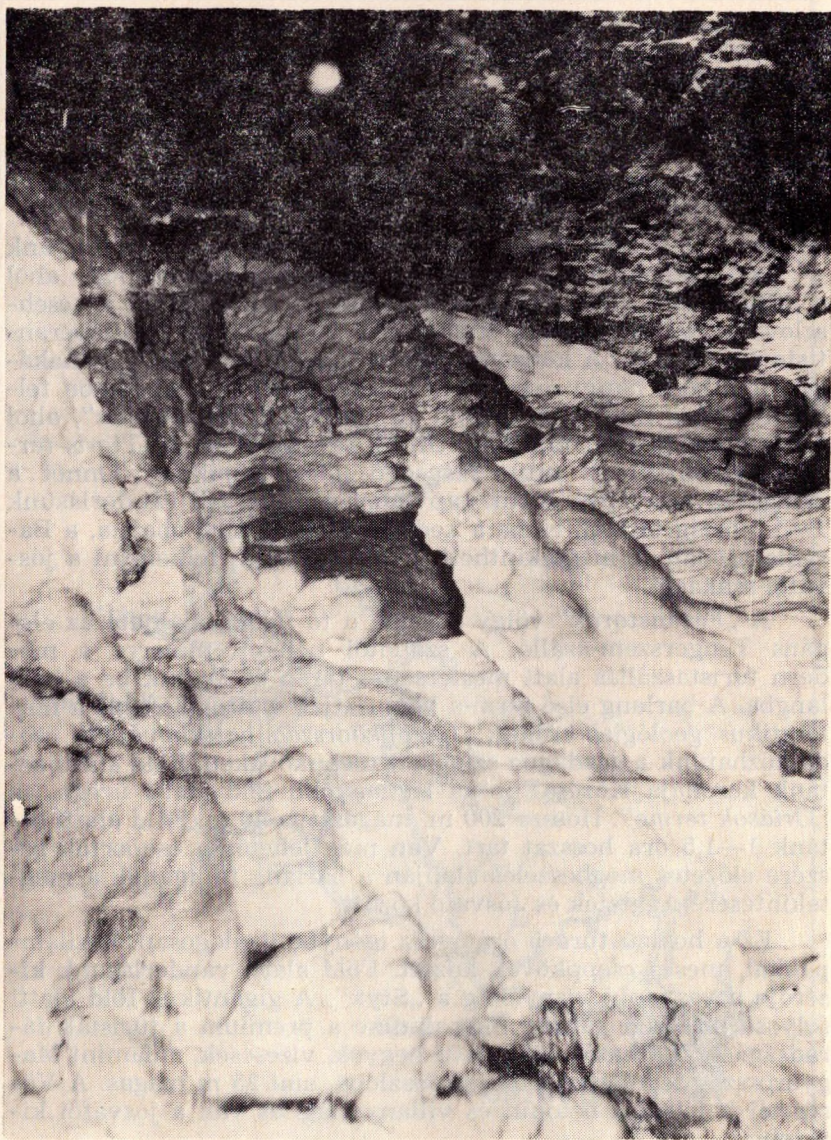
Az 50 m-es aggteleki sziklafal alatt lépünk be a barlangba, a „Csontház” terembe, ahol az ősemberek temetkeztek.

Az „Acheron” föld alatti vízfolyása mentén vándorolunk — szép cseppkődzsek között a „Hangversenyterem”-ig, ahol a „Styx” föld alatti folyóval találkozunk —, amelyik a csehszlovákiai „Domica”-ból érkezik ide. Itt található az eszperantista emléktábla. A koncertteremtől indul a föld alatti csónakázás. Időnként hangversenyeket is rendeznek itt. Lépcsőkön felkapaszkodva megyünk tovább az „Oszlopok csarnokába”, ahol egész cseppkőerdőt találunk. Útunk tovább vezet a „Tigris-terem” keresztül az intim szépségű „Csipketerembe”. Onnét a camping közelében érünk napvilágra. Föld alatti vándorlásunk 1—1,5 óráig tartott, és ha a kedves látogató még óhajtja, a Baradla csodáit is megtekintheti, van lehetősége felkeresni a jósmafői szakaszt.

A „Farkastorok” völgy fejeánél, a tó fölött található az elegáns Tengerszem-szálló. A szállótól néhány méterre a modern turistaszállás alatt mesterséges tárón át lépünk be a barlangba. A barlang első termei bemutatják a látogatóknak a fantasztikus geológiai erőket. „Cseppkőország határkövétől” csodálkozhatunk a gazdagon színezett cseppköveken. Föld alatti sétánk koronája Közép-Európa legnagyobb föld alatti ürege, az „Óriások terme”. Hossza 200 m, magassága 40 m. Föld alatti sétánk 1—1,5 óra hosszat tart. Van még lehetőség csoportok részére előzetes megbeszélés alapján a barlang fő ágának a megtekintésére Aggtelek és Jósmafő között.

Ez a hosszú túra 5 órát vesz igénybe gyalogosan, kézilámpákkal, mesés cseppkövek között. Föld alatti vándorlásunk kísérője a vaskapui víznyelőig a „Styx”. A gigantikus föld alatti folyosó mesésen gazdag formakincse a prémium a turisták fánadradságáért. Láthatók föld alatti hegyek, vízesekek, valamint Magyarország legnagyobb cseppkőoszlopa, ami 25 m magas. A Vörös-tói bejáratától betonút és villanyvilágítás van a jósmafői kijáratig.

A barlangot már a bükki kultúrájú ősember is ismerte, valamint a középkor embere is, de csak a múlt században kezdődött el tudományos kutatása Sárthory József, Raisz Keresztély

Sárkányfej — Drako kapo Baradla

és Vass Imre által, aki 1825-ben felmérte a barlangot az Óriások terméig.

Évszázaddal később új folyosókat találtak Csehszlovákia alatt — a DOMICA-t. Dr. Kessler Huber, a kiváló magyar barlangkutató vezetésével találták meg az összeköttetést a Domicabarlanggal és találtak új mellékágakat. Az 50-es években dr. Jakucs László professzor vezetésével tárták fel az „Alsó barlangot” sok szifonnal.

A magyar és szlovák barlangkutatók ma is dolgoznak a barlangrendszer kutatásán.

A BARADLA-barlang kezelője a BORSOD-TOURIST, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Idegenforgalmi Hivatal. Címe: 3525 Miskolc, Széchenyi u. 35.

Kirendeltsége: 3578 Jósvafő, Kültelek 2. (A barlang bejáratánál.)

A barlang egész évben naponta 8—16 óra, fődényben 8—18 óra között látogatható.

A barlang közvetlen autóbusszjáratral elérhető Budapestről, Miskolcraól, Ózdraól és Putnokraól, ezenkívül vonattal Budapestről, Miskolcraól Putnokraól, illetve Jósvafő—Aggtelek állomásig, onnan autóbusszal lehet utazni Jósvafőig vagy Aggtelekig.

Hungarujo havas ne nur la romantikon de la „Puszta” kaj la eminentan gastronomion sed estas ankaŭ la lando de pli multe ol mil grotoj.

La organizita hungara grotesplorado luktas jam depost pli ol 70 jaroj por novaj esploradoj kaj por la elkonstruado de la plej interesaj subteraj paŝejoj. Hodiaŭ jam niaj leĝoj defendas la karstajn regionojn, speciale la mondon de la grotoj, kiuj estas individuaj juveloj de la naturo.

Hungarujo hodiaŭ havas naŭ fremdultrafikajn grotojn, kiuj prezentas diferentajn tipojn de la subteraj karstaj formoj. Tiuj grotoj estas viziteblaj sen malhelpaĵo, ili havas betonajn trotuarojn kaj elektriĵojn, maksimume por vizitantoj estas dezirinda uzi varman vestaĵon ĉar la temperaturo estas inter 9—12 °C gradoj.

Ni volas helpi per ĉi tiu broŝuro por grandaj amasoj de turistoj viziti la sekretan mondon de la grotoj.

Grotoj de Transdanubió

En suda Transdanubio situas la MECSEK montaro. Proksime al la fama granda urbo PÉCS, inter la montetoj ĉe vilaĝo ABALIGET malfermiĝas la enirejo de la perlo de la montetoj. La groton oni konas ekde la XVIII.-a jarcento pere de akvomuelisto de la vilaĝo, kiu esploris akvon por sia muelilo. La malnova nomo de la groto estis „Pap-lika” kaj la hodiaŭa „ABALIGETI BARLANG”. (Groto de Abaliget.)

Antaŭ de grotenirejo troveblas du agrablaj lagoj por banejo kaj sporto, kiuj ricevas la akvon el la subtera rivereto.

Enirinte en la groton, kelkajn metrojn oni devas forte kliniĝi en la malvasta fluejo, sed la postaj vojoj estas komfortaj kun mirindaĵoj de la senluma mondo. La fantazio de la vizitantoj donis nomon al la diversaj formoj de la stalaktitoj, ekz. Elefanto, Krono, Neĝulino kaj la sep Nanoj, ktp. Dum la duonkilometra grotpromenado oni povas aŭskulti la romantikan babildon de la subtera rivereto „Styx”, kaj per elektrolumo oni prezentas la belajn stalaktitojn, interesajn koroziajn formojn de la subtera rivereto, ki ankaŭ hodiaŭ formas la triasan epokon, la kalkŝtonon de koridiro.

Ekster la belecoj, mem la groto havas kuracefikon kontraŭ la malsano de spira organo kun helpo de la aero kiu havas multegan calciokorpusklon kaj pere de sur la grotmuroj vivantaj fungoj produktanta antibiotikon.

En la rivereto ankaŭ nun vivas specialaj kaj jam en la pratempoj vivantaj estuloj por la ĝojo de biologoj. La plej konata el ili estas la „blinda kankro”.

Dekstre de la enirejo de la groto estas la HOTELO, KAMPADEJO kaj RESTORACIO. Ĉiu jare la TURISMA KOMISIONO de HEA., ĉi tie aranĝas la INTERNACIAN RENKONTON NATURAMIKAN (IREN).

La groto estas antigebla per aŭtobuso el urbo PÉCS, kaj de la fervoja stacidomo ABALIGET.

Administranto de la groto estas Baranya Departementa Frendultrafika Ofico, Pécs, kaj estas vizitebla krom la turisma sezono ĉiutage inter la horoj 10.00—16.30 kaj en la turisma sezono ekde la 15.-a de aprilo ĝis la 15.-a de oktobro inter la horoj 10.00—18.00.

Le plej frekventata fremdultrafika regiono de nia patrujo estas la lago BALATON. Grandegaj amasoj de la turistoj vizi-

tadas ĉiujare la plejgrandan lagon de Mez-Eŭropo, sed nur malmultaj gastoj scias, ke sub la nordpartaj montoj estas interesaj grotoj.

Apud la refreŝigejo Balatonfüred, nur unu horo estas per piede — sur la verda turisma vojo — *la groto LÓCZY*, nomita pri la fama geologo Ludoviko Lóczy.

Sub la TAMÁS monto, en la koridoroj de la groto estas bone observebla la laboro de pratempaj termalakvoj. En la sen stalaktitaj subteraj mondoj inter la kalvaj korozitaj muroj tamen estas interesa ekskursi en la geologia pasinteco.

Estas vizitebla ĉiutage inter la horoj 9.00—12.00 kaj 14.00—16.00 escepte lunde.

Kelkaj kilometroj norde de Balatono en la montarbaseno situas urbeto TAPOLCA, kiun ĉirkaŭas belegaj vulkanaj montoj el bazalto, sur siaj deklivoj kun bona vinberkulturo.

Sub la centro de la urbeto kunligas la grotlabirintoj la lagojn en juna sarmata epoka kalkŝtono kaj la grotsistemon oni nomas TAPOLCAI TAVASBARLANG (Laga groto Tapolca). El Bakony montaro fluas karstakvo, kaj el la profundo leviĝas la termalakvo. Ambaŭ akvo renkontas en la groto, ĉimaniere pli aktive korosias la kalkŝtonon, tion nomiĝas al „miksiĝitan korozion”.

Bedaŭrinde antaŭ kelkaj jaroj la akvo malaperis el la groto pro la bauxitminejo, pro tio nuntempe ne eblas boatadi en la groto, nur per piede estas vizitebla la subtera mondo.

La groton oni esploris en la jaro 1902 okaze de putfasado en 14 metraj profundeco. La temperaturo de la groto estas tre agrabla pro la 18 grada akvo. La subteraj akvoj paŝas en la sunlumon en pitoreska Muelejo — lago.

Tiu groto havas ankaŭ kuracefikon. La unua parto de la groto estas sub la urba hospitalo, en ĉi tiu parto oni elkonstruis la subteran sanatorion por kuracado de spira — organo.

La groto estas malfermita ĉiutage inter la horoj 8.00—16.30. En la turisma sezono ekde la 1.-a de majo ĝis 30.-a de septembro ekde la 8.00 ĝis la 17.30.

Ambaŭ grotojn inspektas la Frenultrafika Ofico de Departamento Veszprém.

Grotoj sub la hungara ĉefurbo Budapest

Ne ekzistas alia ĉefurbo en la mondo sub kiu situas kilometroj da grotoj. La mirinda panoramo de Budapest altiras grandajn amasojn de turistoj, sed malmultaj scias, la profundaĵo de Buda montaro proponas juvelojn al la vizitantoj.

La triasaj kaj eocenaj kalkŝtonoj de la Buda flanko leviĝis kaj la Pest-a flanko malleviĝis en profundaĵon dum granda geologia katastrofo. El la profundeco impetis termalakvo en la tektonikajn fendegojn, kiuj korosias kaj dilatis ilin. La termalakvo sekvis la genezon de Danubo-valo, kaj dum multaj miljaroj kreis la grotojn.

Hodiaŭ ni jam konas pli ol 25 km.-oj longajn grotkoridoron. La plejgranda estas la *MÁTYÁS-HEGYI*. Ĝi estas vizitebla nur por speleologoj. Ĝi havas 5 kilometrajn longajn labirintojn sen stalaktitoj kaj stalagmitoj.

Ĉirkaŭ ducent metroj de tiu ĉi groto, apud la strato Szépvölgyi en la jaro 1904 oni komencis esplori la groton „*PÁL-VÖLGY*” (Paulo — valo), kaj en jaro 1927. Ĝi estis malfermita por turistoj. Generacioj de la hungaraj speleologoj konatiĝis en tiu ĉi groto kun la tekniko de la grotexplorado. En la jaro 1980. oni malkovris novajn galeriojn en longeco pli ol 3 kilometroj. El tiu ĉi eblas viziti 400 metrojn. La galerioj de la groto ebligas bonege studi la agadon de la pratempaj termalakvoj kaj la tektonikajn efikojn. Sur la muroj de kelkaj galerioj troviĝas belaj kristaloj el kalcito, fosilaj konkoj, stalagmitoj kaj stalagtitoj. La plejgranda ĉambrego de la groto estas la „Teatroĉambrego” kiu havas bonan akustikon, kaj dank’ al tiu dum la vizito eblas aŭskulti klasikan muzikon pere de magnetofono.

La groto estas malfermita: vendrede, sabate, kaj dimanĉe inter la horoj 9.00—16.00. La groto estas proksime al la placo Kolosy kaj de ĉi tie atingebla per aŭtobusoj no. 29 kaj 65.

La subtera perlo de Budapest estas la groto „*KADIC OTTOKÁR*” sub la monto Szemlőhegy, en la strato Barlang. D-ro. Hubert Kessler geologo esploris ĝin kun sia amiko en la jaro 1930. Mi scias de li, ke tiam la groto estis subtera „rozĝardeno” el kalcitaj kaj aragonitaj kristaloj. Nun, post duonjarcento, tiu ĉi fabela mondo ankaŭ mirigas la vizitantojn. En la lumo de la reflektoroj fajras la kristaloj, formante blankajn rozojn, cirusojn kaj burgonbrasikon.

El la dukilometraj galerioj eblas viziti ĉirkaŭ 400 metrojn.

Nuntempe oni komencis labori pro tio, ke oni plifaciligu la vizitadon en la pluan pli grandan parton de la groto.

Hodiaŭ la groto estas vizitebla nur havante la permeson de la „Tutlanda Medio kaj Naturprotekta Instanco”.

Grotoj en la montaro Bükk

La unua plejgranda karsta regiono stiuas proksime al la dua plejgranda Hungara urbo Miskolc. Mem la urbo estas industria centro kaj ĉi tie renkontas la montoj kun la granda hungara ebenaĵo.

Ĉe la piedoj de la montoj estas granda tektonika linio, kie el la profundeco ankaŭ hodiaŭ impetas la termalakvoj. De la centro de urbo Miskolc estas kvaronhoro per la aŭtobuslinio no.: 2. la unua subtera kuracbanejo de Hungario. Mem la kuracakvo estas varmeta kun enhavo de hidrokarbonato kaj radono. La groto ne havas stalaktitojn kaj stalagmitojn, sed inter la banado eblas bone observi la kuriozajn formojn el kalkŝtonoj.

En la groto estas 100 m²-a baseno kies profundeco estas unu metro. La ĉirkaŭaĵo de la grotbanejo estas bele elkonstruita, ĝi havas belegajn parkojn, motelon kaj interesajn turismajn vojojn.

La ĉirkaŭaĵo de urbo Miskolc havas riĉajn karstajn regionojn. Okcidente de la urbo inter la montoj Bükk estas vilaĝo LILLAFÜRED kiu estas tre bela ripozloko.

Ĝin oni povas atingi per la urba aŭtobuslinio No. 2. Mi volonte proponas ankaŭ la fervojon ĝis la haltejo LILLAFÜRED, kaj post nia subtera migrado meritas pluen vojaĝi ĝis la finŝtaĉio GARADNA.

La tuta valo de la rivereto Garadna havas belegajn kaj interesajn vidindaĵojn, ekz.: la malnovan fornegon, la lagojn kun trutoj.

De la karaktera haltejo LILLAFÜRED estas bone videbla la „Palota-szálló” (Palaco Hotelo) kiu, hodiaŭ estas la ripozdomo de la Hungaraj Sindikatoj.

Nia unua groto estas sub la ĝardeno de la ripozdomo apud la granda akvofalo de la karsta rivereto Szinva. Ĝi estas la ANNA-GROTO (alie: Petőfi aŭ Fonto — groto). La groto estas geologa uniko. La riĉa kalciumhidrokarbonato de la fonto kaj la ri-

veretoj eliĝas el la akvo kaj elfromiĝis dika travertino formitaj kavernoj. Jam en la jaro 1833 oni konis tiujn kavernojn, sed nur en la jaro 1927. oni malfermis por la turistoj. En la groto estas interesaj kaj belaj figuroj el kalkotufo kaj eblas bone studi la iamajn kalkigitajn florojn. Okaze de nia 150m-a subtera promenado en ĉi tiu intima groto ni povas viziti la formojn „NORDA LUMO”, „KORO”, „POLARSALIKO” el kalktufo, sed ni trovas ankaŭ malgrandajn duafazajn stalaktitojn kaj stalagmitojn.

Elveninte el la groto ANNA ni devas suprengrimpigi al la plataĵo de ripozdomo, de kie ni promenas tra la parko sur la bordo de rivereto Szinva ĝis la dua groto, kies nomo estas ISTVÁN-BARLANG (groto STEFANO).

Enirejo de la groto troviĝas en 500 metroj distanco de la Hotelo Palaco apud la ŝoseo Miskolc—Eger. La groto en la literaturo jam estas konita ekde la jaro 1913., pere de D-ro. OTTO-KÁR KADIC. Jam en la jaro 1931. oni malfermis la groton por la turistoj.

La groto troviĝas en triasa-kalkŝtono kaj siaj formoj mont-ras, ke la vizitantoj vidas tipan karstan groton kun belaj stalaktitoj kaj stalagmitoj. Hodiaŭ ni konas 340 metrojn el la subtera sistemo, sed nur ĝia duonparto havas elkonstruitajn trotuarojn kaj elekrikaĵon. De la jaro 1964. la speleologoj scias, ke la groto Stefano interrilatas kun la groto ISTVÁN—LÁPA, kiu situas en — 245 m. profundeco sub la kartsplataĵo de BÜKK montaro 2 km.-e okcidente de nia groto.

Enirinte en la groton tra 52.-metra longa tunelo ni atingas la „GRANDAN ĈAMBREGO”-n. El tiu per multaj ŝtuparoj devas suprengrimpigi unufoje al la „FABELLANDO” poste al „KUPOLO-ĈAMBREGO” Ĉe la „BASTIONO” ni povas plezurigi nin en la alta ĉambrego de la stalaktitoj kaj stalagmitoj. De tie ĝis la fino de nia subtera migrado, ĝis la „TEATRO-ĈAMBREGO” nia vojo kondukas inter riĉaj gestalaktitoj. Aktivan subteran rivereton ne havas la groto.

Ĉirkaŭ vilaĝo Lillafüred estas multaj grotoj, sed tiujn eblas nur por speleologoj viziti, ĉar por turistoj ili ne estas elkonstruitaj.

Sen speciala grotesplorada ekipaĵo oni povas viziti ankorau unu groton, kiu estas la SZELETA-BARLANG (Groto Szeleta).

Nur duonhoro per piede de la stacidomo Lillafüred, kaj troveblas apud la turisma vojo ruĝa □ super 95 metroj de Szinva

— valo. En la unua grandega ĉambrego de la groto vivis la prahomoj, kaj la sciencistoj nomas iliajn kulturojn al „SZELETA — KULTURO”.

La inspekto de ambaŭ fremdultrafikaj grotoj apartenas la BORSOD-TOURIST. La grotoj estas malfermitaj en turisma sezono de la 16.-a — aprilo ĝis la 15.-a de oktobro inter la horoj 9.00—17.00, kaj de oktobro ĝis aprilo inter la horoj 9.00—16.00. Lunde la grotoj estas fermitaj.

La karsta regiono de Norda Borsod Distrikto

En la nord-orienta parto de Hungario, sude de la hungara — ĉeĥoslovaka limo situas la „MEKKA-o” de hungaraj grotesploristoj, la „AGGTELEKI KARST” montaro. La dika triasa kalkŝtono havas multegajn grandajn grotojn kaj profundajn abismojn.

Depost la kvarona epoko (1 miliono da jaro) komencis la procezo de la karstado, kiu ankaŭ hodiaŭ daŭras. Sur la supraĵo de la montaro kaj en subtero estas tipaj karstaj formoj — blindaj valoj, koroziataj ŝtonoj, karroj, akvogludejoj ktp. —

Nur unu groto estas por la granda amaso de la turistoj vizitebla: la AGGTELEKI BARADLA groto. Ĝi estas la plej granda groto de Hungario, ĝi havas 25 km.-an koridorojn kaj multajn ĉambregojn. El tiu ĉi longeco apartenas 7 km.-oj al Ĉeĥoslovakio, kaj sub la tero ĝi estas la unusola natura subtera ŝtatlino de la tuta Eŭropo. Ĉi tiun parton de la groto eblas viziti nur por speleologoj pro la danĝeraj sifonoj.

La groto situas inter la vilaĝoj Aggtelek kaj Jósvalfó. La regiono ne havas fervojliniojn, oni povas trafiki nur per aŭtobuso kaj aŭtoj.

En vilaĝo Aggtelek estas turisma hotelo CSEPPKŐ, kaj kampadejo, proksime al la enirejo de la groto. Atentu! La ŝtatlino estas proksime, pasportojn oni devas kunporti. Sub la 50 metra ŝtonmuro de vilaĝo Aggtelek ni enpaŝas en la groton, en la ĉambregon „CSONTHÁZ” („Ostoaĉambrego”) kie vivis la prahomoj. Sur la bordo de la unua subtera rivereto „Acheron” ni migras inter belaj stalaktitoj kaj stalagmitoj ĝis la „Koncertĉambrego” kie ni ekkonas la duan subteran rivereton „STYX”,

kiu fontas el „DOMICA”-groto en Ĉeĥoslovakio kaj tra multaj sifonoj antigas la groton. En ĉi tiu ĉambrego etas la memortabulo de la Esperantistoj. Ĉe la „Koncertĉambrego” oni povas boatadi, kaj samtempe aŭskulti la diversajn koncertojn. De tie, pere la helpo de la ŝtuparo ni atingas la „KOLONHALON” en kiu estas arbaro el stalagmitoj. Poste, nia subtera promenado kondukas tra la „TIGROĈAMBREGO” kaj la intima kaj belega „PUNTO-HALO” al la sunlumo proksime al la kampadejo.

Nia subtera vagado daŭris nur 1 kaj duon horon, kaj se la vizitanto dezirus ankoraŭ vidi la mirindaĵojn de la groto Baradla, havas eblecon de la parto de vilaĝo Jósvalfó.

Ĉe la kapo de valo „Farkastorok” super la lago estas la eleganta hotelo „Tengerszem”. Nur kelkaj metroj de hotelo ni iras tra artefarita tunelo en la groton.

La unuaj ĉambregoj de la groto montras por la vizitantoj la fantazian geologian stilon. De la limŝtono de „Stalagmita Lando” ni povas miri la riĉege-kolorajn gestalagmitojn. La krono de nia subtera promenado estas la plejgranda portiko de Mez — Eŭropo „ÓRIÁSOK-TERME” (Ĉambrego de Gigantoj). Ĝia longeco estas 200 metroj kaj la alteco 40 metroj. La subtera promenado daŭras 1—1.5 horojn. La grupoj havas eblecon, laŭ anticipa preparolo viziti la tutan kapkoridoron de la groto inter la vilaĝoj Aggtelek — Jósvalfó. Ĉi tiun oni nomas al „Longa Ekskurso” kiu daŭras 5 horojn per piede kun manlampoj inter la fabelaj satalaktitoj kaj stalagmitoj. La kunulo de la sebtaraj migrantoj estas la rivereto „Styx” ĝis la akvogluto de „Vaskapu” (Feropordo). Gigantaj subteraj koridoroj fabelriĉaj formacioj estas la premio por la penado de la turisto.

Krom tio eblas viziti la subterajn montojn, akvofalojn, kaj la plejgrandan stalagmiton de Hungario, kiu estas 25 metroj alta. De la enirejo ĉe „Vöröstó” (Ruĝalago) ni iras sur betonaj trotuaroj kaj per elektra lumo ĝis la elirejo Jósvalfó.

La groto estas jam konita pere de prahomoj el la kulturo „BÜKK” kaj ankaŭ konis ĝin la mezepoka homo, sed nur en la pasinta jarcento komenciĝis la scienca esplorado pere de Josefo Sárthory poste pere de Emerigo Vass, kiu preparis la unuan topografian mapon pri la tuta groto ĝis la „Ĉambrego de Gigantoj” en la jaro 1825. Post unu jarcento oni trovis novajn koridorojn kaj ĉambregojn sub Ĉeĥoslovakio — Domic. Pere la gvidado de Dr.-o Hubert Kessler oni trovis interligon kun Domic groto, kaj esploris novajn flankajn koridorojn. En la 50.-aj jaroj sub la gvidado de Dr.-o prof.-o Ladislao Jakucs oni ret-

rovig la „Alsó-barlang (la Malsupran — groton) kun multegaj sifonoj.

La hungaraj kaj ĉeĥoslovakaj speleologoj ankaŭ hodiaŭ kune laboras por la esplorado de la grotsistemo.

La inspekto de Baradla — groto estas „BORSOD-TOURIST” Adreso: 3525. Miskolc, Széchenyi u. 35. Agentejo: 3578. Jósuvafő, Kültelek 2. (Ĉe la enirejo de la groto).

La groto estas vizitebla: Tutjare, ĉiutage, inter la horoj 8.00—16.00, sed en la turisma sezono: inter la horoj 8.00—18.00.

La groto estas atingebla: pere de direktaj aŭtobus — linioj el Budapeŝt, Miskolc, Ozd, Putnok. Per fervojo de Budapeŝt, Miskolc ĝis Putnok aŭ haltejo Jósuvafő — Aggtelek, kaj de tie per aŭtobuso ĝis la grotenirejo Jósuvafő aŭ Aggtelek.

Karaj Legantoj!

Kiujn interesas la belega subtera mondo, kaj kiuj dezirus havi kontaktojn kun Esperantistaj speleologoj skribu al la Turisma Faklaborejo de Turisma Komisiono De Hungara Esperanto Asocio, al la gvidanto de la speleologa sekcio. La adreso: MESZ. Somogy megyei Bizottsága

(Departementa Komitato
de Hungara Esperato
Asocio)

K a p o s v á r
P f . 93.
H — 7401.

Irodalom - Literaturo

1. Dr. Gebhardt Antal, dr. Oppe Sándor: Az abaligeti barlang, 1959.
2. Hazslinszky Tamás: Abaligeti barlang, TKM, 1981.
3. Lipták Gábor, dr. Kessler Hubert: Tapolca és környéke, 1980.
4. Dr. Kessler Hubert: Balatonfüred, Lóczy-barlang, TKM, 1981.
5. Magyar Gábor: Budapest, Pál-völgyi barlang, TKM, 1980.
6. Dr. Kessler H., dr. Jakucs L.: Barlangok világa, 1969.
7. Lénárt László: Barlangok a Bükkben, 1979.
8. Hazslinszky Tamás: Lillafüred, Anna- és István-barlang, TKM, 1981.
9. Hazslinszky Tamás: Aggteleki Baradla-barlang, TKM, 1980.
10. Dr. Dénes György: Magyarország idegenforgalmi barlangjai, 1978.
11. Dr. Jakucs László: Aggteleki karsztvidék, útikalauz, 1975.
12. Szerkesztőbizottság: Bükk, útikalauz, 1970.
13. Dr. Pápa Miklós, dr. Dénes György: Budai-hegység, útikalauz, 1972.

Szakkifejezések – Fakvortoj

- BARLANG:** természetes, járható föld alatti üreg.
- GROTO:** natura irebla subtera kaverno.
- BORSÓKŐ:** jellemző aragonitképződmény a meleg vizes barlangokban.
- PIZOLITO:** tipa formiĝintaĵo el aragonito en termakvaj grotoj.
- CSEPPKŐ:** a vízcseppben oldott mészből a barlangokban kiváló kristályos mészképződmény, kristala kalkŝtona formiĝintaĵo en la grotos el, solvata kalkŝtono de la akvero, állócseppkő **STALAGMITO**, függőcseppkő **STALAKTITO**, cseppkőoszlop **STALAGNATO**.
- DOLINA (töbör):** kisebb-nagyobb tál alakú bemélyedések a mészkőfennsíkokon.
- DOLINO:** pli granda-malgranda pladoformaj kavaĵoj en kalkŝtonaj plataĵoj.
- EOCÉN korszak:** 60 millió év előtti geológiai korszak.
- EOCENA epoko:** geológika epoko antaŭ 60 milionoj jaroj.
- KALCIT:** kristályos mészkő.
- KALCITO:** kristala kalkŝtono.
- KARR:** erősen korrodált mészkősziklafelszín.
- KARRO:** forte korodanta kalkŝtonsupraĵo.
- KARSZT:** geográfiai fogalom, a jugoszláviai Karszt-hegységről nyerte elnevezését, a mészkővidékek korróziós és erróziós formáit írja le.
- KARSTO:** geografika kono, ĝi ricevis sian nomon pri la jugoslava Karst montaro, ĝi pri skribas koroziaj kaj eroziaj formoj de la kalkŝtonaj regioj.
- MÉSZKŐ:** kalciumkarbonát (CaCO_3) hegységalkotó mennyiségben.
- KALKSTONO:** kalciumo-karbonato.
- MÉSZTUFA:** karsztpatakokból napjainkban is kiváló laza mészkőfajta.
- KALKTUFO:** malkompakta kalkŝtono, hodiaŭe ekiĝanta el karstriveretoj.
- SZIFON:** víz alatti barlangfolyosó.

SIFONO: subakva grotkoridoro.

TEKTONIKUS HASADÉK: a kéregmozgások által a kőzetben létrejött üreg.

TEKTONIKA FENDEGO: en ŝtonpeco estiĝanta kaverno pere krustomovo de tero.

TRIÁSZ-kor: földtörténeti középkor (150—200 millió év).

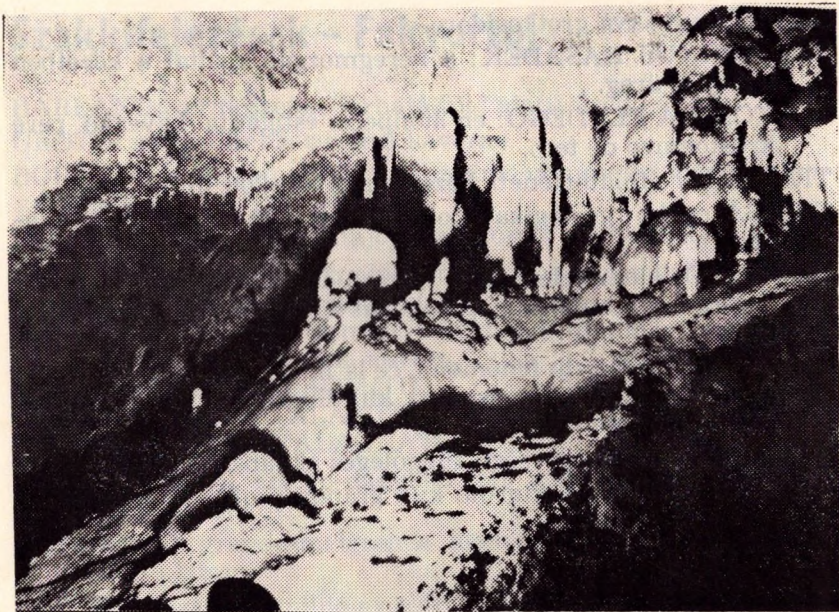
TRIASA epoko: geológika epoko (antaŭ 150—200 milionoj jaroj).

VÍZNYELŐ: karsztjelenség, a vízzáró és vízáteresztő kőzetek határán a csapadékot, patakokat a karszt belsejébe vezető nyílás.

AKVAGLUTO: karsta fenomeno, ĉe la limo de la akva-baraj kaj akva-permesablaj ŝtonspecoj, kiu direktas akvon el supraĵo en internon de la karsto.

ZSOMBOLY: nagymélységű függőleges aknabarlang.

ABISMO: vertikala ŝaktgroto kun granda profundaĵo.

Baradla-barlang — Groto

Gyógyító és tápláló
TEJ
 és tejtermékek
 fehérjében gazdag,
 izletes táplálék

Nyíron a tej kokad, joghurt, kefir,
 tejföl hűve üdít, frászt!
 Táplálékodon korzenűen!
 Fogyasszon több tejet
 és tejterméket!

Nyírvárosi Tejipari Vállalat
 Autópálya 17. sz. melletti épületben

TEJ

**és tejtermék
fehérjében gazdag,
ízletes, tápláló!**

Nyáron a tej, kakaó, joghurt, kefir,
tejföl hűtve üdít, frissít!
Táplálkozzon korszerűen!
Fogyasszon több tejet
és tejterméket!

Kaposvári Tejipari Vállalat
Kaposvár, Zalka Máté u. 8. sz.

Győződjön meg Ön is

az

IGALI FÜRDŐ

termálvizének

GYÓGYHATÁSÁRÓL

**Látogassa rendszeresen
az igali termálfürdőt**

**Nyitva: naponta 9-től 17 óráig
Hétfőn szünnap.**

Autóparkoló, camping a fürdőnél

Somogy megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat

forgalmazza

A BÚZÁT, ROZSOT, TAKARMÁNYBÚZÁT,
ÁRPÁT, TAKARMÁNYBORSÓT,
CIROKMAGOT.

Állami gazdaságokkal, mg. tsz-ekkel
részükre előnyös feltételekkel
termékértékesítési szerződést kötünk.

Az élelmiszerüzletekben kérje az általunk készített,
kiváló minőségű, előre csomagolt
FINOMLISZTET, RÉTESLISZTET.

GAZDASÁGOS, JÖVEDELMEZŐ

az állatnevelés és -hizlalás
a takarmánykeverő üzemekben
gyártott kiváló minőségű
takarmánykeverék használatával.

Rendszeres tájékoztatást adnak a járási körzeti
üzemeink és a vállalati központ.

Keresse fel a szövetkezetek kaposvári

ZSELIC ÁRUHÁZÁT!

Egész éven át

- élelmiszer, vegyi áru, illatszer,
- ajándék, fotó,
- papíráruk,
- rövid-, kötött, divatárak,
- lakástextil,
- műszaki, edény, üveg, porcelán,
- műanyagárak,
- cipő, bőrdíszmű, sport- és játékaruk

nagy választékban kaphatók!

Megközelíthető a 12-es helyi járattal.

***Esküvői rendezvények,
bankettek,
csoportos étkezések
lebonyolítását vállaljuk:***

**A KAPOS ÉTTEREMBEN,
AZ IPAR VENDÉGLÖBEN,
A SZABADSÁG PARK ÉTTEREMBEN,
AZ ÉDOSZ ÉTTEREMBEN,
A SPORT ÉTTEREMBEN.**

**Kívánságra az üzletvezetők
előzetes tájékoztatót adnak
a rendezvény költségeiről.**

**SOMOGY MEGYEI
VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT**

Intézmények, vállalatok, közületek szíves figyelmébe
ajánljuk

rendezvény szolgálatunkat

- vállalati ünnepségek,
- nemzetközi és belföldi tanácskozások,
- vándorgyűlések,
- sport- és kulturális programok lebonyolítása

VOLÁN UTAZÁSI ÉS SZOLGÁLTATÁSI IRODA
Kaposvár, Berzsenyi út 1. Telefon: 12-222

Minden évszakban kellemes úticél

Zalakarosfürdő

Utazzon a VOLÁN járataival!

Kaposvárról indul:

7.45 órakor június 25-től
augusztus 21-ig, szabadnapokon és
vasárnapokon, Böhönye—Tapsony
útvonalon.

Siófokról naponta indul:

8.00 órakor, Balatonföldvár—Fonyód—
Balatonkeresztúr útvonalon menetrend
szerinti járat

Zalakarosfürdőre

vállalja

- akusztikai
és hangosító rendszerek,
- antennarendszerek,
- riasztóberendezések,
védelmi rendszerek tervezését,
telepítését, szerelését.

Tevékenységünket rövid határidőre, garanciával
végezzük.

**KAPOSVILL
ELEKTROMOS GÉPJAVÍTÓ ÉS
SZOLGÁLTATÓ KISVÁLLALAT**

Központ: Kaposvár, Bajcsy-Zsilinszky u. 16—18.

Telefon: (82) 11-326

Mi van a hátizsákban?

Eláruljuk: szendvics

És a szendvicsben?

Kapos sonka	126 Ft/kg
vagy: Kapos felvágott	100 Ft/kg
vagy: paprikás Kapos felvágott	100 Ft/kg
vagy: pácolt húskockás Kapos felvágott	100 Ft/kg
vagy: Kapos felvágott szalonnakockával	82 Ft/kg
vagy: csülök felvágott	84 Ft/kg

**Új ízek,
finom termékek**

**Szabad idejét
mindenkor
kellemesen
töltheti**

a kaposvári Termálfürdőben

**Nyitva: hétfő kivételével
mindennap 7—19 óráig**

Lektorálta és a fordítást ellenőrizte: **SZILÁGY Dezső**

Lektoro kaj lingva revizianto: **Dezső SZILÁGYI**

A térképeket rajzolta: **VUKOV Péter**

La mapojn designis: **Péter VUKOV**

Fényképek: **VUKOV Péter**

Fotografajoj: **Péter VUKOV**

Kiadja: a **MAGYAR HIRDETŐ** Somogy megyei központja,
a Somogy megyei **TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG** és
a Magyar **ESZPERANTÓ SZÖVETSÉG** Somogy megyei Bizottsága megbízásából

Felelős kiadó: **VARGA SÁNDORNÉ**

Eldonis la Somogy departamenta Centro de la **HUNGARA ANONCA**
ENTREPENO kaj,
Somogy departamenta **ASOCIO** de **NATIRAMIKOJ** kaj,
Somogy departamenta **KOMITATO** de **HEA**

Készült a Somogy megyei Nyomdaipari Vállalat kaposvári üzemében

— 83-6660 — 2000 példányban.

Felelős vezető: Farkas Béla igazgató.

**Építőipari javító-karbantartó
szolgáltatásainkkal állunk
a lakosság
és az intézmények
rendelkezésére.**

Tisztelt megrendelőink
érdeklődését várják
felvevőhelyeink:
Kaposvár, Tanácsház u. 5-7.
Telefon: 11-065, 13-092
Kaposvár, Honvéd u. 49.
Telefon: 15-415

Juhos Péter ajándéka